

Produktinformation/Skötselråd

LJUS

Säkerhetstips för alla sorters ljus

- Lämna aldrig barn ensamma med levande ljus och lämna inte levande ljus obevakade. En bra regel är att den som tänder ljusen ansvarar för att släcka dem.
- Klipp alltid veken till en längd på cirka en centimeter innan du tänder ljuset. Om veken är för lång kan den få en sotklump eller lågan bli för hög och börja sota.
- Om ett ljus sotar och rinner – släck det och klipp av veken till 0,5–1 cm längd innan du tänder det igen.
- Flytta aldrig ett tändt ljus! Det kan få ljuset att rinna, droppa och sota. I ett värmeljus kan veken ändra läge och det kan få lågan att flamma upp.
- Rensa ljuset från vekrester och annat skräp.
- Använd alltid en ljushållare som är värmestabil och brandsäker. Den ska även vara stabil och tillräckligt stor för att samla upp droppande ljusvax.
- Ställ aldrig ett ljus nära en värmekälla och placera det alltid i ett dragfritt läge.
- Ljus ska placeras i ljusstake, ljuslykta eller liknande som är avsedd för ändamålet.
- Ljus ska aldrig placeras för nära varandra eftersom de då kan antändas av varandra och flamma upp.
- Lämna aldrig ett brinnande ljus utan uppsikt. Släck ljuset om det ryker eller om lågan fladdrar på ett oroväckande sätt.
- Släck alltid ljus försiktigt – gärna med hjälp av en ljussläckare.

Värmeljus

En förenklad förklaring av det absolut farligaste med ett tändt värmeljus är om temperaturen blir för hög. Den vanligaste orsaken är att veken, när värmeljuset har smält helt, förflyttar sig närmare kanten. Om veken brinner intill kanten på ett värmeljus så kommer värmen snabbt att stiga och bli långt högre än vad som är tänkt. Om värmen stiger över en viss nivå kommer hela värmeljuset att flamma upp och allt innehåll kommer att brinna. Lågan blir då betydligt högre och kraftigare.

Om allt stearin i värmeljuset har smält och det står ojämnt, i en lutande ljuslykta eller om du har flyttat ljuset när det är tändt så kan veken förflytta sig av sig själv. Det finns en liten säkerhetskant i ljusets utformning som ska förhindra detta. Men om ljuset lutar mycket, så kan detta ändå ske. Se därför till att värmeljus alltid står på en plan och jämn yta.

Tänk även på att inte blåsa ut ljus utan istället kväva dem med en ljussläckare. När man blåser ut ett värmeljus, så kan veken förflytta sig och därför blir ljuset svårt att tända på nytt.

Blockljus

Ett blockljus brinner alltid som bäst i en rumstemperatur som ligger på 20–25 grader. Tänk på att placeringen av ljus på exempelvis ett ljusfat eller i en stängd glaslykta kan påverka den temperatur som ljuset utsätts för. Detta gäller även vid placering nära värmekällor – som exempelvis ett element eller en braskamin. Om temperaturen runt ljuset överstiger smältpunkten så kommer det innebära att ljuset överbrinner. Det innebär att ljuset börjar rinna, droppa och/eller sota. Dessutom blir brinntiden kortare.

Släck inte ljuset innan det översta stearinet har smält över hela ljusets bredd. Detta kan ta ett par timmar, beroende på hur brett ljuset är, så tänk på att tända det vid ett tillfälle då du kan hålla det under uppsikt. Om du inte får allt stearin på toppen att smälta kommer vecken att sjunka allt lägre och det bildas en "tunnel" ner genom ljuset. Till slut kommer den att bli så djup så du kommer ha svårt att tända ljuset. Framför allt har du mycket stearin kvar längs sidorna som gör att ljusets livslängd förkortas väsentligt.

Korta vecken om du tycker att lågan är för stor. Det är enklast att göra det med en sax när vecken är varm och mjuk. Alternativt så bryter du av vecken försiktigt innan du tänder ljuset nästa gång. Om lågan är för liten, kan du hålla av det flytande stearinet. Då blir vecken lite längre och får mer kraft.

Bra att veta! Stearinspill på exempelvis en duk eller tygservett försvinner i 60 graders maskintvätt.

Kronljus

Ett kronljus brinner alltid som bäst i en rumstemperatur som inte överstiger 25 grader. Precis som blockljus, så riskerar även kronljus att överbrinna när temperaturen i rummet blir för hög. Tänd en brasa i öppna spisen, elementen är på, många levande ljus och dessutom gäster på middag? Då kan temperaturen snabbt stiga en bra bit över 25 grader. Håll bra koll på ljusen hela tiden och vid minsta tecken på att de rinner så behöver du släcka dem. Kronljus brinner som regel väldigt jämnt och fint utan att rinna, men under förutsättningar som ovan kan det se annorlunda ut.

Tips! Om ljuset är för smalt för ljuslyktan kan du använda vaxplattor som både fyller ut och gör att ljuset sitter stadigare. Att linda folie runt ljuset fungerar också fint.

Doftljus

Låt ljuset brinna tills vaxet har smält ända ut i kanten, då får du såväl maximal doftspridning som brinntid.

OBS! Släng ditt doftljus när det återstår cirka en centimeter vax i botten. På så sätt skyddar du underlaget där doftljuset står och undviker att glaset blir för varmt. Glasbehållaren kan spricka om den kommer i kontakt med lågan och metallhållare kan överföra värmen och orsaka brännmärken på underlaget. I värsta fall kan det börja brinna. Även om du lämnar kvar lite har du fått ut ljusets maximala brinntid.

Obs! Var rädd om dig, och andra. Håll alltid ljusen under uppsikt och se till att inte barn kan skadas. Under varje doftljus kan du ta del av viktiga säkerhetstips genom ett pictogram.